

Ε. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ Σπουδή

★ PIERRE BARBIER ★

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟΝ^{*)}

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΛΟΥΓΙΖΑ μόνη

ΛΟΥΓΙΖΑ. Ναι, πήγαινε· άπόφυγε τὸ βλέμμα μου.

'Εσκέφθην πρὸς στιγμὴν νὰ καταφύγω εἰς τὴν προδοσίαν. 'Αλλ', ἡ δοκιμοσία ἥτο πικρά. Δὲν τὸ ἔπρεξα. 'Ενθυμήθην ὅμεσως ὅτι εἴμαι μήτηρ. (Θεωροῦσα πρὸς τὸ δωμάτιον ὃπου εὑρίσκεται τὸ τέκνον της). Ήρεσφιλή ὄντα! 'Ο μόνος σκοπός μας εἶναι νὰ τὰ καταστήσωμεν εὐτυχῆ καὶ πετὲ νὰ μὴ μάζωσι τὶ πράττεμεν δι' αὐτά. (Σποργίζει ἐér δάκρυν, είται ἀνεγείροντα τὴν κεφαλήν). Ναι· τὸ καθήκον μου ἥτο ν' ἀποφύγω τὸ σκάνδαλον. 'Αλλὰ τί θὰ συνέβαινε; 'Η δργή μου θ' ἀπέβαινε καὶ διὰ τοὺς δύο μας ἀπαισιά. "Οταν ὁ ἀνήρ, κακόν τι ποάξας, αἰσθάνεται ὅτι καὶ κρίνει κακῶς, τότε ἀποφεύγει τὴν οἰκίαν. 'Αλλ' ἔστω. 'Αρκεῖ ὅτι ὁ Ιησοῦς συναισθάνεται τὸ σφάλμα του, ἀρκεῖ ὅτι ἡροθίασεν. 'Εν τούτοις, πόσην ἀνάγκην ἔχω τοῦ ἔρωτος πρὸς ἐπιστήριξίν μου; 'Η ἀξιοπρέπεια τοῦ συζύγου μου μ' ἔνδιαφέρει πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὴν ἴσικήν μου. (Μετὰ πικρίας). 'Αλλείμονον! Τοῖς διέσ-

*) Συνέχεια.

μεν τὰ πάντα. Τὰ πάντα δι' αὐτοὺς θυσιάζομεν καὶ ὅμως ἐκ τῶν θλιβεσῶν μας τούτων ἐρώτων δὲν εὐχαριστοῦνται, ταχέως ἀποκάρμονται καὶ ἀπογηγητεύονται. 'Η τρυφερότης τῶν γυναικῶν τοῦ εἶδος αὐτοῦ εἶναι τόσον ματαία καὶ πρόσκαιρος! Καὶ ὅμως οὐτοὶ μὲν παρέρχονται, ἡμεῖς δὲ μέντοι, καὶ ὅταν βραδύτερον ἐπέλθῃ τὸ γῆρας, τότε χειροκόποιμεν τὸν ἑαυτόν μας διάτοι ἐκλεισαμεν ἀλλοτετοὺς ὄφθαλμούς. Τί λυπηρόν πρᾶγμα μόλια ταῦτα ν' ἀναγινώσκῃ κανεὶς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνδρός. Εἰς μάτην ἡ σύζυγος παλαιεῖ διὰ νὰ φανῇ πιστὴ εἰς τὸς ὑπερχειρίσεις της, εἰς μάτην προσπαθεῖ νὰ ἀιστηρήσῃ τὴν θέσιν της, νὰ εἴναι σίκονέμος, νὰ τιμᾷ τὴν συζυγικήν ἑστίαν, νὰ ζῆ τέλος πάντων ὡς γυνὴ τιμία καὶ ἐνόρετος. Εἰς μάτην! 'Οπουδή καλλονή ἐπιθέλλεται καὶ δεσπόζει, ἐκεῖ ἡ ἀρετὴ δὲν τιμάται, δὲν εἰσακούεται. (Μετὰ περιφρονήσεως). Καὶ εἰσαι σύ, δέ κόμησσα, ναΐ, σύ της ὄποιας τὰ ώραια χαρακτηριστικὰ ἔκαμπον τοὺς ὄφθαλμούς τοῦ συζύγου μου νὰ διέπουν δυτίδας ἐπὶ τοῦ προσώπου μου. 'Εταίρα! Καὶ εἴμι ἐγὼ ἐκείνη, ἡτις πληρώνει τὸ φίλημά σου, ἀπεγυμνούμην εὐχαρίστως διὰ νὰ σὲ ἀπαθανατίσω καὶ ἐπώλουν εἰς εὐτελεῖς τιμάς, χωρὶς κανὲν εἰς τὴν ψυχήν μου παράπονον, ὅλα τοῦ παιδιοῦ μου, ὅλα τοῦ γάμου μου τὰ κοσμήματα. Καὶ τίς οἶδεν εἰς πολὺν ἀνόητον κόρην θὰ ἐπωλήθησαν οἱ 'Ιουδαῖοι. 'Ω ιεροσύλια! 'Ἐπωλησα τὰ κοσμήματα τῆς μητρός μου, ναΐ, διότι ἀνήκον εἰς τὴν μητέρα μου. Καὶ ὅλα ταῦτα διατί; Διὰ σέ, ω ἔρως, διὰ σέ, ω πίστις, ω τιμιότης, ω χίμαιρα. Καὶ σύ, δέ κόμησσα, ἐκολακεύεσσα πιστεύουσα διὰ ἀντί τοῦ κοινοῦ τάφου θὰ σοὶ ἀπέδιδον τὴν ἀθανασίαν. 'Αλλ' ὅχι... ὅχι...! 'Αρπάξει σφυρίον προχωρεῖ καὶ ἀρεγέρει τὸ κάλημψα) Ήτά σὲ κιταστρέψω (Ἐρέρδουασμῷ θεωροῦσα τὸ ἄγαλμα). Καὶ ὅμως δὲν δύναμαι. Εἶναι τόσον ὡραῖον! (Τὸ σφυρίον καταπίπτει ἀπὸ τὰς χεῖρας της)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΛΟΥΓΙΖΑ, ΙΟΥΔΙΑ, δ ΔΟΥΞ, εἰς ὑπηρέτης.

ΛΟΥΓΙΖΑ Κάποιος ἔρχεται.

ΔΟΥΞ (εἰσερχόμενος). 'Ο κύριος Πουζέ... εἶναι ἔćω;

ΛΟΥΓΙΖΑ. Δὲν εἶναι ἔćω... ἔξτραθε.

ΔΟΥΞ (δεικνύων τὴν 'Ιουλιαν, ἡτις φαίνεται δλίγορος όπισθεν αὐτοῦ). 'Η κυρία δύναται νὰ τὸν ἀναμένῃ ἔćω;

ΛΟΥΓΙΖΑ (Μετὰ κιρήσεως ἐμφαιρούσης συγκατάθεσιν) Μάχ... (ἀραγρωλίζοντα τὴν 'Ιουλιαν) Αὐτή... Πάλιν αὐτή ἡ γυναῖκα.

(Η 'Ιουλια κάθηται πρὸς τὰ δεξιά. Φαίνεται δὲ λιαρ ἐξηρεθισμένη).

ΔΟΥΞ (*Πρὸς τὸν μικρὸν ὑπηρέτην ὑποδεικνύων αὐτῷ τρόπεζαν πλησίον τῆς Ἰουλίας ἐέρουσο μέρην*) "Αφριξες ἐδῶ αὐτὸν τὸ κιθώτιον.

ΙΟΥΛΙΑ (*ἀδιαφόρως*). Τί κιθώτιον εἶναι αὐτό; Δοῦτος (*διοιθύμως*). Εἶναι μερικὰ κοσμήματα, τὰ ὅπεια ὁ Ἰουδαῖος μου, ὁ γέρων Ἰακὼβ, μου εὔρηκε διὰ σᾶς.

ΛΟΥΙΖΑ. Τί ἀκοίω;

ΙΟΥΛΙΑ (*Λαρατηροῦσα τὸ κιθώτιον*). Εὔχρεστη θήτε λατπόν νὰ μου ἀνατίθητε τὸ κιθώτιον αὐτό.

"Οἱ λούξ ἀροῖγει τὸ κιθώτιον ἐξ οὐδὲ η Ἰουλία ἐξάγει ἐν περιδέραιοι καὶ ἐν βραχιόλιοι. Μπᾶ! καὶ τέλι ἀρχιστολογικά εύρηματα εἶναι αὐτά; (θέτει τὸ περιδέραιον ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τῆς).

ΛΟΥΙΖΑ. Θεέ μου τί βλέπω; Ὡ προσφιλὴ μου κοσμήματα, ὡ μάρτυρες τοῦ αὐστηροῦ καθήκοντος, φεύγω διὰ νὰ μὴ σᾶς βλέπω ἐπὶ τῆς ἐξηυτελισμένης αὐτῆς γυναικός.

(*Ἐξέρχεται*).

E. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΙΟΥΛΙΑ, ὁ ΔΟΥΞ.

ΙΟΥΛΙΑ (*Βλέπουσα ἐξερχομένην τὴν Λονίζαν*). Πῶς; Ἐφυγε γωρίς σὺντελέσθεις λέξιν νὰ εἴπῃ;

ΔΟΥΞ (*Θεωφῶν ἀτερῶς τὴν Ἰουλίαν*). Τὴν ἐτρέψαμεν εἰς φυγήν.

ΙΟΥΛΙΑ (*Ἐξακολουθοῦσα ῥὰ δοκιμάζῃ ἐφ' ἑαυτῇ τὰ κοσμήματα*). Λατπόν εἶσαι ζηλότυπος, Δούξ.

ΔΟΥΞ. "Ἄς μὴ σπεύσωμεν δὰ καὶ τόσον πολύ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, κόμησσα, τὰ πράγματα ἔνοφινονται καὶ πολὺ σοθισά, τούλαχιστον δὲ ἐμέ. Ἐγὼ ἀπλῶς, ἀνηρχέμην ἔξωθεν, ὅτε μὲ τὸ ὄμρυ φλογερόν, μὲ φυλέρον τὸ πρόσωπον, μὴ προσέχουσαν ἔτι εἰς τὰ περὶ σὲ συμβιβάντα, σὲ βλέπω αἰφνῆς ἐξερχομένην ἐκ μιᾶς σίκιας, τὴν ὅπειαν δὲν γνωρίζω!.. Μόλις ἐπρωχωρήσατε δύο βήματα, καὶ ἐστρέψατε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν θύραν ἐξ ἣς ἐξῆλθετε, πλήρης εὐχαριστήσεως καὶ ὥσει ὀνειροπολοῦσα... Τότε τὰ βλέμματά μας συνητάνησαν. Ἐγὼ ἐστηγα. Σεῖς ἡρούμαστε. Ζητῶ νὰ μάθω πόθεν ἐξήρχεσθο καὶ ἀντὶ τούτου σᾶς βλέπω μᾶλλον στενοχωρημένην καὶ ἐπὶ πλέσν... θυμωμένην.

ΙΟΥΛΙΑ. Ἐὰν εἴχον κανὲν μυστικόν, διατὶ νὰ θέλετε νὰ τὸ ἀκούσητε; (*Ζωηρῶς, βλέπουσα διὰ ὁ κόμης βαίνει πρὸς τὸ ἀράβαθρον*). Ἐγὼ σᾶς ἐπεφύλασσαν μίαν ἐκπλήξιν. "Ηθελον νὰ σᾶς ἐκπλήξω μὲ τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτὸν ἀδωρεῖν τὸ ἐκτελεσθὲν διὰ σᾶς ὅτε θὰ εὐχαριστούμην πολὺ ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς σας, τῆς ὅπειας τῶρα μοὶ ἀφαιρεῖτε τόσον ἀποτόμως τὴν ἐλπίδα.

ΔΟΥΞ. "Εστω. "Εχει καλῶς. Ἐγὼ σταματῶ πρὸ τῆς φλιάς τοῦ θυσιαστηρίου. (*Κατερχόμενος*). Είμαι όμως πολὺ περιεργός νὰ γνωρίσω

τὸν ἀγαλματοποιὸν μου, συγγνώμην, τὸν ἰδειόν σας, θέλω νὰ εἴπω. Λέγουσιν ὅτι ἡ τέχνη τοῦ Πούζε εἶναι θαυμασία. Καὶ τί ἀράγε ἀνέλαβε νὰ παραστήσῃ ἐν τῷ προσώπῳ σας; Πρόκειται ν' ἀναστήσητε τὴν Ρώμην ἢ τὴν Ἑλλάδα;

ΙΟΥΛΙΑ. Τὴν Λουκρητίαν.

ΔΟΥΞ. Τὴν Λουκρητίαν; Εὔγενής ἐκλογή, ἡ ὅπεια χαρακτηρίζει τὴν μεγάλην καλαισθητίαν σας! Ναι! (*Παρατηροῦσα τὴν Ἰουλίαν*). Τὸ μέτωπον αὐτὸν εἶναι ρωμαϊκόν, τὸ ἀνάστημά σας ἰδίως εἶναι τόσον κομψὸν καὶ ποιητικὸν καὶ εὐλόγιστον, ώστε νομίζει τις ὅτι ἐπλάσθη διὰ νὰ φέρῃ τὸν ἀρχαικὸν πέπλον!

ΙΟΥΛΙΑ. Πρόγραμμα! Τοιοῦτον πέπλον εἶχον φορέση κατ' ἀρχὰς καὶ ἦδη ἥνοιγον τὸ παραπέτασμα αὐτὸν (*δεικνύουσα τὸ ἀνάβαθρον*) ἵνα τοποθετηθῶ, ἀλλ' αἰφνῆς ὁ βραχίων μου περιεπλέχθη εἰς τὸ ὄφρασμα καὶ ἐξ ἀπροσεξίας ὁ πέπλος κατέπεσε. Τότε δὲ τοσούν δυνατὰ ὅστε εἴδεις ἀνέκραζεν αἰφνῆς: Μεῖον οὕτως θεία. Ἐφώναξε δὲ τόσον δυνατὰ ὅστε εἴμεινα ἐκ φόβου ἀκινητος, ἀπελιθώηγα. Καὶ ἴδου, ἀγαπητέ μου κόμη, πῶς ἐκ μιᾶς ἀνεπιτρεπτούτος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πέπλου τῆς Λουκρητίας μία... "Αφορεῖτη!...

ΔΟΥΞ. Ἀλλά... περιεργόν! Σεῖς νὰ μείνετε τόσον ἀπαθής γωρίς πλέον σὺντελέσθεις λέξιν νὰ εἴπητε, πρὸ τῶν ὄμμάτων ἐνός ἀνδρός;

ΙΟΥΛΙΑ. Ἐνὸς ἐργάτου θέλετε νὰ εἴπητε. Καὶ θὰ τῷ περιποιήσητε ἄρα γε τὴν τιμὴν νὰ τὸν ζηλοτυπήσητε;

ΔΟΥΞ. "Ισως. Θέλω νά...

ΙΟΥΔΙΑ. Νὰ τὸν φονεύσητε ;

ΔΟΥΞ. "Οχι· θέλω νὰ τὸν γνωρίσω, ή μᾶλλον διὰ νὰ εἰπω ὅθιτες, νὰ γνωρισθῶ παρ' αὐτοῦ.

ΙΟΥΔΙΑ. (ποιηρῶς). Εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀχιλλεως, οἱ Τρῶες ἑτράπηγαν εἰς φυγήν.

ΔΟΥΞ. Διατί; Ἐγώ δὲν ἔννοιαν νὰ ἐκφέύσω κανένα. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ γλύπτης αὐτὸς εἶναι ἐκ τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, ὑποτέτω, διὰ τοῦτον μέχρι τινὸς σημείου δύναται νὰ ἐνθαρρύνῃ μίαν ωραίαν, ὡς ὑμᾶς, θὰ ἐφαίνετο πολὺν ἐπιλήσμων τῆς θέσεώς του ἀπέναντι τοσαύτης ἐλευθερίας, παρεξηγῶν δὲ τὴν πλήρη ἐκ μέρους σας ἀνοχήν, θὰ ἐπίστευεν ἵστως διὰ ηδύνατο νὰ τύχῃ εύνοιας πινός ἐκ καρδίας, τὴν ὄποιαν ἡ μεγαλοφυῖα ἀπαλύνει ἐν τῷ ἔρωτι... Τοῦτο βεβαίως θὰ ήταν ἀξίωσις ἀπειπήσης καὶ παράλογος, τὴν ὄποιαν θέλω νὰ τοῦ ἀφαιρέσω. Τοῦτο μόνον.

ΙΟΥΔΙΑ. Καὶ πῶς, ἀγαπητέ μοι Δούξ, φονεύων αὐτόν;

ΔΟΥΞ. "Οχι, κάμηρα. Ἀπλούστατα, παρουσιάζομενος εἰς αὐτόν.

ΙΟΥΔΙΑ. Καὶ ποιῶν ἀπόδειξιν ἔχετε τῆς ἐνοχῆς του;

ΔΟΥΞ. "Ἄς εἰσέλθη, καὶ ἐγὼ ἐκ μόνου τοῦ χαιρετισμοῦ, τὸν ὄποιον θὰ μοι ἀπευθύνῃ, θὰ ἐννοήσω πάραυτα τὸ δύναται νὰ τολμήσῃ.

ΙΟΥΔΙΑ. Καὶ τὸ δύνασαι νὰ τολμήσῃ, ἀφ' οὗ σεις μὲ γνωρίζετε καλῶς;

ΔΟΥΞ. Δὲν ηξεύρω. Ἡξεύρω ὅμως διὰ η εἰκὼν μιᾶς νύμφης, η ὄποια χρησιμεύει ὡς πρότυπον γίνεται μᾶλλον ὄπως... μετρόζῃ τὸν σεβασμὸν τοῦ καλλιτέχνου, διστις ἀπὸ θαυμαστοῦ μεταβάλλεται βαθμηδὸν εἰς ἔρωτήν. Καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς μέν, εἶναι ἀληθὲς διὰ σύδεν ὑπάρχει τὸ ὑποπτον. Μία ἀπλὴ διευθέτησις τῆς γειρός, μία θωπεία ἐλαφρὰ τοῦ βραχίονος ὑπὸ τὸ πρόσκημα σίασθήποτε μετακινήσεως αὐτοῦ, μία προσψήσις τοῦ ἀπειθοῦς δηθεν ὅμου, ἐφ' οὗ πλανᾶται ἐν φίλημα....

ΙΟΥΔΙΑ. Πολὺ καλά! καὶ ἔπειτα;

ΔΟΥΞ. "Ἐπειτα; . . .

ΙΟΥΔΙΑ. Αὐτὰ εἶναι πράγματα ἀσήμαντα τὰ ὄποια ὁμολογοῦνται, διὰ τὸν η καρδία δὲν συνοδεύει τὴν εὔνοιαν τῆς παρειᾶς. Σύ, φίλε μου, δὲν γνωρίζεις τοὺς καλλιτέχνας. Ο σύρανός των εἶναι σκοτεινός, θυελλώδης καὶ ἔχει ἀνάγκην μιᾶς ἀστραπῆς. Ἡ ἀστραπὴ δὲ αὐτῇ εἶναι ὁ ἔρως.

(Κίτησις διαμαρτυρίας τοῦ Δουκὸς)

'Αλλὰ καὶ ἐν ψεύδος ἀπλούν, ἐν ἀπλούν διειρον ἀρκεῖ ὄπως ἐκλάμψῃ ἡ μεγαλοφυῖα των.

ΔΟΥΞ. "Ἐν ὄνειρον.

ΙΟΥΔΙΑ. Ναι! Διὰ τὸν Πουζέ μὲ τὸν ὄποιον διασκεδάζω. Τί σημαίνουσι λόγου χάριν ὀλίγα φιλήματα, ἀκουσίως ἐννοεῖται διδόμενα, ἀφ' οὗ ἀπαιτεῖται μία ἑστία ὄπως ἀναφλεγῇ ἡ φλογερὰ φαντασία του; (δεικνύοντα τὸ ἀράβαθρον). Οἱ

χαρακτῆρες τοῦ προσώπου μου εἶναι ἔκει, ἀλλὰ θέλω νὰ θέση σὲ αὐτοῖς καὶ τὴν ψυχήν μου. Χωρὶς νὰ παύσω βλέπουσα καθαρῶς, τὸν ἀποτυφλῶ ἐργαζόμενον. Μὲ ἐναγκαλίζεται; Εἴμαι ἐγὼ η διαπράττουσα μίαν κλοπήν. Καταχρῶμαι τῆς θερμής του ἐξάψεως καὶ ἔξαπατῶ τὴν χαράν του. Τίποτε περισσότερον. Δὲν παραδίδω εἰς τὴν καρδίαν του εἰμὴ τὴν σκιάν ἐνδὲ λαφύρου, ἐν φ' δὲ αὐτὸς ἐξανίσταται θέλων νὰ καταλάβῃ αὐτό, η Ἀφροδίτη του ἀντανακλᾷ τὴν φλόγα τοῦ πόθου του. Οὕτω κολακεύουσα τὴν μανιώδη του κλίσιν, ἔξασφαλίζω ἐν ὀριστούργημα καὶ δηπως ἀνάπτεμεν τὸ φῶς, ἐγὼ ἀνάπτω τὴν μεγαλοφυῖαν του.

ΔΟΥΞ. Διάδοσε! Αλλὰ μὲ τὰς οἰκειότητας αὐτὸς αἱ ὄποιαι βλέπω πολὺ διλγον σᾶς στοιχίζουσιν, ηδύνατο ἐπίστης νὰ ἀναφλεγθῇ καὶ η ιδικὴ σας μεγαλοφυῖα.

ΙΟΥΔΙΑ. Α! Δούξ. Τί σκέπτεσθε; Μία τοιχυτὴ ύποψία εἶναι δι' ἐμὲ θύρις. Καὶ πῶς; Καταδέχεσθε νὰ συλλάβητε ύπονοίας δι' ἔνα γλύπτην; Καὶ ἀνυσηχεῖτε διὰ τοιαύτας χιμάρρας;

ΔΟΥΞ. Χιμάρρας δι' ἥμας, ἀλλὰ δι' ἐκεῖνον προσαγματικότητας. Μὰ τὴν ἀλήθειαν! "Ολα αὐτά τὰ ύποκείμενα σοῦ λαμβάνουν ἔνα θρόνοις ἡμίθεων, τὸ ὄποιον σὲ κάμνει νὰ σκέπτεσαι πόσαις ξυλιαῖς πρέπει νὰ τοὺς δύσῃς. Τέλος πάντων ἂς ἔλθῃ, τὸν περιμένω.

ΙΟΥΔΙΑ. Σκέπτεσθε νὰ τὸν τρομάξητε, νὰ τὸν κτυπήσητε; νὰ τὸν πνίξητε ἵστως;

ΔΟΥΞ. "Οχι· θέλω νὰ τὸν πληρώσω.

ΙΟΥΔΙΑ. Θὰ γεννηθῇ κανέν σκάνδαλον κωμικόν. Προσέξατε.

ΔΟΥΞ. Πολὺ καλά. "Ωστε θὰ τὸν πληρώσητε σεις (τὴν ἐπιδεικνύει βαλάντιον).

ΙΟΥΔΙΑ. Θὰ τοῦ τὸ δώσω διὰ τοῦ ὑπηρέτου μου.

ΔΟΥΞ (ἀποσύρων τὸ βαλάντιον). "Α. "Οχι!

('Ο Πουζέ ἐμφανίζεται)

ΙΟΥΔΙΑ (βλέποντα τὸν Πουζέ. ξηρῶς). "Τίσου αὐτός. Κάμετε δι, τι θέλετε.

("Ἐπειτα τὸ τέλος).

